

SMART KIDS
SERIES

T-shirt

cat

แนะนำ
ให้อ่าน

สร้างลูก

อัจฉริยะ

สองภาษา!

BALL

Excuse me. Where is
the Khao San Road?

pencil

bear

Go straight
ahead.

พร้อมด้วย
ประโยชน์ภาษาอังกฤษ
อ่านตามได้ทันที!

clock

car

A PRACTICAL
GUIDE TO RAISING
A BILINGUAL
CHILD

A PRACTICAL GUIDE TO RAISING A BILINGUAL CHILD

สร้างลูกอัจฉริยะ
สองภาษา!

สร้างลูกอัจฉริยะสองภาษา!

ผู้เขียน : ฝ่ายวิชาการสมาร์ทคิดส์พับลิชชิง

จำนวน 300 หน้า

ราคา 250 บาท

ISBN (E-Book) 978-974-414-416-4

สงวนลิขสิทธิ์โดย : สมาร์ทคิดส์พับลิชชิง

จัดทำโดย : สมาร์ทคิดส์พับลิชชิง (ในเครือบริษัทเอ็กซ์เปอร์เน็ต)

2387 อาคารรวมทุนพัฒนา

ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงบางกะปิ

เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310

โทร. 0-2718-1821 (10 คู่สาย)

e-mail : public@expernetbooks.com

สารบัญ

	ความหมายของ “เด็กสองภาษา”	4
	★ ทำไมจึงต้องเป็นเด็กสองภาษา	9
	★ ข้อดีของการใช้สองภาษา	11
	★ เหตุผลที่พ่อแม่ต้องการให้ลูกเป็นเด็กสองภาษา	16
	เตรียมปฏิบัติการสร้างภาษา	20
	★ ก่อนเริ่มต้นเป็นเด็กสองภาษา	21
	★ ลักษณะของครอบครัว	34
	★ พ่อแม่	37
	★ รูปแบบการเลี้ยงลูกให้เป็นเด็กสองภาษา	41
	ปฏิบัติการสร้างเด็กสองภาษา	45
	★ เริ่มสอนภาษาอย่างไร?	46
	★ กฎเหล็กการเรียนรู้	63
	★ เทคนิคขั้นเทพ	68
	★ เครื่องมือเสริมภาษา	77
	★ ข้อสงสัยและอุปสรรค	87
	ตัวอย่างประโยคภาษาอังกฤษฝึกเด็กสองภาษา	113
	Check List ฝึกเด็กสองภาษา	297

ความหมายของ “เด็กสองภาษา”

ภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องด้วยเป็นภาษาสากลสื่อสารกันได้ทั่วทั้งโลกเป็นตัวเชื่อมให้ผู้คนต่างภาษาเข้าใจกันมากขึ้น มีการเปิดกว้างในการเรียนภาษาที่หลากหลาย ซึ่งแต่ละครอบครัวต่างก็นิยามความหมายของคำว่า “เด็กสองภาษา” ต่างกันออกไปตามความคิดและทัศนคติของแต่ละครอบครัว

ซึ่งไม่ว่าการใช้สองภาษาจะเริ่มต้นตั้งแต่เมื่อใด แต่เนื่องจากในปัจจุบันโลกของเราแคบลงกว่าเมื่อก่อนมาก ความสำคัญของภาษากลางในการสื่อสารก็มากขึ้นตามไปด้วย

เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว การให้คำจำกัดความของคำว่า **เด็กสองภาษา** นั้น อาจกล่าวโดยสรุปว่า

การเป็นเด็กสองภาษา BILINGUAL

อาจเป็นการที่เด็กคนหนึ่งสามารถพูดและฟังได้อย่างเข้าใจทั้งสองภาษา โดยไม่จำเป็นว่าจะเรียนรู้ภาษาแรกมาได้มานานแค่ไหน หรือได้เรียนรู้ทั้งสองภาษาพร้อมกัน ก็เรียกได้ว่าเป็นเด็กสองภาษาแล้ว

ประเภทของเด็กสองภาษาได้มีการสรุปเอาไว้ ดังนี้

1

Co-ordinate Bilingual (Simultaneous)

คือสามารถพูดสื่อสารได้ดี แต่ไม่สมบูรณ์แบบเหมือนเจ้าของภาษาทั้งสองภาษา คำบางคำอาจยังใช้ผิดบ้างนิดหน่อย

Compound Bilingual (Sequential)

คือสามารถใช้ภาษาหนึ่งในการสื่อสารได้ดีกว่าอีกภาษาหนึ่ง อาจเป็นเพราะได้ใช้บ่อยกว่า มีสิ่งแวดล้อมที่ทำให้ต้องใช้ภาษานั้นมากกว่า

2

3

Balanced Bilingual

คือสามารถสื่อสารได้ดีทั้งสองภาษา ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน เหมือนเป็นเจ้าของภาษา

4

Ambi-bilingual

คือมีภาษาแรกเป็นทั้งสองภาษา พูดได้ สำเนียงไม่ผิดเพี้ยน ฟัง พูด อ่าน เขียนได้ เขียนเรียงความได้ สามารถอ่านหนังสือ เรียนในระดับยากได้ทั้งสองภาษา

Semi-bilingual

5

คือสามารถสื่อสารได้ แต่ไม่ได้ดีทั้งสองภาษา พูดได้ ฟังได้ แต่อ่านหนังสือเรียนในระดับยากไม่ได้ จับใจความไม่ค่อยได้ ซึ่งเป็นปัญหาของโรงเรียนนานาชาติหลายแห่งในโลก เนื่องจากเด็กไม่ได้รับการกระตุ้นในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียนให้ได้สมบูรณ์แบบแม่แต่ภาษาเดียว

คือความสามารถในการสื่อสารได้มากกว่าสองภาษา มีทั้งภาษาที่เป็นภาษาหลักหรือเป็นเจ้าของภาษานั้น ภาษาที่ฟัง-พูดได้ แต่จะเขียนได้ไม่ค่อยดีนักและยังมีที่พอรู้เรื่องบ้าง แต่ไม่ใช่เจ้าของภาษา คนที่เป็น Multi-lingual มักจะมาจากครอบครัวที่พ่อและแม่มาจากคนละประเทศและได้เรียนโรงเรียนที่ใช้อีกภาษา แต่ไม่ได้ใช้ภาษานั้น ๆ ที่บ้าน

ทำไมจึงต้องเป็น เด็กสองภาษา

แน่นอนว่าการใช้ภาษาที่สองในการสื่อสารกำลังทวีความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ ไม่ใช่เพียงภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษเท่านั้น แต่หมายรวมถึงทุกภาษา ความได้เปรียบในการรู้ภาษาที่สองนั้นย่อมมีมากกว่าคนที่สามารถสื่อสารได้เพียงภาษาเดียว การพัฒนาในยุคโลกาภิวัตน์ที่จะเปิดให้คนทั่วโลกได้มีโอกาสในการสื่อสารกันมากขึ้น รวมไปถึงประเทศไทยกับประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่กำลังจะเข้าสู่ยุคประชาคมอาเซียน (AEC) เรียกได้ว่าต้องมีการพัฒนาทางด้านภาษาให้ทัดเทียมกับประเทศเพื่อนบ้าน อีกทั้งยังมีผลวิจัยมากมายที่ยืนยันได้ว่าการใช้ภาษาที่สองนั้นไม่เพียงแต่พัฒนาบุคลิกภาพของเด็กเท่านั้น แต่ยังทำให้สมองพัฒนาไปอย่างต่อเนื่องได้

เนื่องจากสมองของเด็กนั้น
จะมีพัฒนาการ
อย่างเต็มประสิทธิภาพ
ตั้งแต่แรกเริ่ม
ดังนั้นการช่วยให้เด็ก
ได้มีพัฒนาการทางด้านภาษา
จึงจำเป็นอย่างมาก

ข้อดีของการ ใช้สองภาษา

1

การพัฒนาทางด้านภาษา ไม่เพียงเป็นการฝึกให้เด็ก ฟัง พูด อ่าน และเขียนเท่านั้น

แต่ยังเป็นการพัฒนา
กระบวนการคิดและการสื่อสาร
ไปพร้อม ๆ กัน

เนื่องจากสมองต้องพยายามคิดเทียบเคียงสิ่งที่ฟัง กับประสบการณ์ที่ได้รับรู้ และในเวลาทีพูดสมองจะ จับคู่ภาษาเข้ากับความหมายที่จะถ่ายทอดให้คนอื่น เข้าใจได้

2

การพูดได้หลายภาษาเท่ากับเป็นการออกกำลังสมองทำให้สามารถคิดวิเคราะห์ได้เป็นอย่างดี จัดการเวลาได้ดีทำงานหลายอย่างในเวลาเดียวกันได้ และยังช่วยป้องกันโรคสมองเสื่อม

3

ภาษาเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของเด็กเล็ก เด็กจะพัฒนาด้านมนุษยสัมพันธ์และขยายความคิดเรื่องนั้นได้ก็ต่อเมื่อเขาพัฒนาภาษาขึ้นมาจนใช้งานได้

4

การเรียนรู้และใช้ภาษามากกว่าหนึ่งภาษามีข้อดีทั้งในเด็กและผู้ใหญ่ จากการศึกษาของศาสตราจารย์ Salim Abu Rabiya และ Ektarina Sanitzki ของคณะกรรมการศึกษาพิเศษที่มหาวิทยาลัยไฮฟาพบว่า การเรียนรู้และใช้ภาษาที่สองได้อย่างคล่องแคล่ววันนั้นจะทำให้สามารถเรียนรู้ภาษาที่สามและภาษาอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังชี้ให้เห็นว่าทักษะในการใช้ภาษานั้นเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้สามารถเรียนรู้เรื่องอื่นๆ ได้อย่างง่ายดาย และสามารถเพิ่มไอคิวให้สูงขึ้นตามไปด้วย

ในปัจจุบัน การสื่อสารของโลกมักจะใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง รวมไปถึงการเรียนการสอนและการทำงาน ซึ่งถ้าเทียบกับภาษาอื่นๆ แล้ว ตัวอักษรภาษาอังกฤษมีสระและพยัญชนะน้อยกว่า จึงทำให้เรียนรู้ได้ง่ายกว่า

5

ทำให้มีโอกาสด้านการงานในอนาคตมากขึ้น นอกจากความต้องการทางภาษาที่สอง เขาก็จะไปเปรียบหากต้องเรียนภาษาที่สามและภาษาอื่นๆ เพิ่มเติม

6

การใช้ภาษาที่สองช่วยให้เด็กมีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น กล้าแสดงออกมากขึ้น

7

8

บทความของมหาวิทยาลัยมอนทรีออล ได้ระบุไว้ว่า เด็กหลายภาษานั้นมีหัวที่ไว (nimble brain) กว่าเด็กที่ใช้เพียงภาษาเดียว เป็นผลมาจากการสลับสวิตช์สมองในการใช้ต่างภาษาไปมาอย่างรวดเร็ว ทำให้วงจรการเชื่อมสัญญาณในส่วนต่าง ๆ ไปได้ทั่วสมอง

สำหรับพ่อแม่ที่ไม่ถนัดภาษาอังกฤษอาจต้องใช้ความพยายามมากกว่าพ่อแม่ที่ถนัดภาษาอังกฤษเป็นสองหรือสามเท่า ถ้าหากปฏิบัติตามแนวทางการสอนอย่างสม่ำเสมอ ใช้ภาษาอย่างถูกต้อง พ่อแม่ก็อาจจะมีพัฒนาการทางด้านภาษาที่ดีขึ้นตามลูกไปด้วย

9

เหตุผลที่พ่อแม่ต้องการ ให้ลูกเป็นเด็กสองภาษา

1

ต้องการส่งลูกไปเรียนต่างประเทศ
หรือโรงเรียนนานาชาติ

เพราะอยากให้ลูกได้รับรูปแบบทางการศึกษา
ที่ต่างออกไป อาจรวมไปถึงเหตุผลที่อยากให้ลูก
มีสังคมที่กว้างขึ้น ได้รู้จักกับสังคมที่ต่างออกไป
จากบ้านเรา อยากให้ลูกได้ใช้ชีวิตด้วยตัวเอง
อยากให้ลูกมีโลกทัศน์ที่กว้างขวางหรือแม้แต่
มองว่าการเรียนที่ต่างประเทศตอบโจทย์ด้าน
การศึกษาให้กับครอบครัวได้

2

อยากกระตุ้นให้ลูกได้ภาษาก่อนเข้าโรงเรียน

อาจมีเหตุผลส่วนตัวของพ่อหรือแม่ที่เคยเรียนภาษาอังกฤษในโรงเรียนแล้วรู้สึกว่าได้ผล และบางคนอาจคิดว่าเป็นเพราะไม่ค่อยมีโอกาสในการใช้ภาษา เพราะที่ผ่านมการเรียนภาษาส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องในห้องเรียนมากกว่า

ต้องการพัฒนาทางด้านภาษาเพื่อ
โอกาสทางหน้าที่การงานของลูก
ในอนาคต

3

4

ต้องการให้ลูกเรียนภาษาที่สองเพราะอยากให้ลูก
ได้พัฒนาศักยภาพของตัวเองอย่างเต็มที่
ตั้งแต่ยังเล็ก

แต่ยังมีอีกสิ่งหนึ่งที่พ่อแม่ควรตระหนักให้ดีด้วย คือเรื่อง**การตั้งเป้าหมาย** พ่อแม่ทุกคนย่อมคาดหวังกับผลลัพธ์ในการใช้ภาษาของลูก

คุณพ่อคุณแม่ที่อยากให้ลูกเป็นเด็กสองภาษาย่อมมีการเตรียมการเป็นอย่างดี **ความคาดหวัง** ก็จะมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อมีความมั่นใจต่อวิธีการเลี้ยงลูกมากขึ้น แบบแผนที่วางเอาไว้ก็จะชัดเจนมากขึ้น แต่ถ้าหากมีความคาดหวังมากเกินไปอาจทำให้พ่อแม่กดดันตัวเองและลูกได้โดยไม่รู้ตัว

ส่วนลูกที่ยังเล็ก ถึงแม้จะเป็นเด็กที่ต้องการการเรียนรู้ แต่ก็อาจไม่ได้ผลอย่างที่ใจพ่อแม่ต้องการ พัฒนาการอาจไม่เป็นไปตามความคาดหวังเหล่านั้น

ในทางที่ดี พ่อแม่ไม่ควรตั้งเป้าหมายโดยคาดหวังมากจนเกินไป พ่อแม่สามารถวางแผนทางการเรียนรู้ให้เข้ากับลูกของตัวเองได้ เมื่อลูกโตขึ้น เด็กทุกคนย่อมมีความสนใจที่ต่างกันออกไป ซึ่งอาจไม่ตรงกับความต้องการของพ่อแม่ในตอนแรกก็เป็นได้

สิ่งที่ดีที่สุดสำหรับเด็ก
ก็น่าจะเป็นสิ่งที่เข้ากับเด็กคนนั้น ๆ
ได้มากที่สุด

ซึ่งคนที่รู้ดีที่สุดก็เห็นจะเป็นพ่อและแม่
เด็กเล็กไม่สามารถตั้งความคาดหวังอะไร
จากพ่อแม่ได้อยู่แล้วเพราะเขายังเล็ก
เกินไป ดังนั้น ความคาดหวังของพ่อแม่
ที่มีต่อลูกนั้นก็ควรจะมี ความพอเหมาะ
พอดีสำหรับลูกก็น่าจะเพียงพอแล้ว

เตรียมปฏิบัติការ สร้างภาษา

ก่อนเริ่มต้นเป็น เด็กสองภาษา

บางคนอาจคิดว่าให้เด็กที่เพิ่งเกิดได้ไม่นานฟังสองภาษา
เลยนั้นเร็วเกินไปหรือเปล่า เด็กจะได้ยินเสียงของแม่ตั้งแต่
อยู่ในท้องหรือไม่ เมื่อเขาได้ออกมาสัมผัสตาดูโลก เขามีโอกาส
ฟังเสียงจากภายนอกมากขึ้น แล้วทำไมเด็กถึงแยกแยะได้ว่า
เสียงไหนเป็นเสียงของใคร และเสียงไหนเป็นเสียงของ
คนแปลกหน้า คำถามเหล่านี้เกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กทั้งสิ้น
ดังนั้น การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเด็กสองภาษาก่อนนั้นย่อมเป็น
เรื่องที่ดี

สำหรับการสร้างเด็กสองภาษานั้น คำถามแรกๆ ก็
มักจะเป็นเรื่องของช่วงอายุและความสามารถในการเรียนรู้
ด้านภาษาของเด็กนั่นเอง

ในปัจจุบันมีงานวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสมอง และพัฒนาการในเด็กปฐมวัยอยู่มาก ซึ่งงานวิจัยส่วนใหญ่ต่างก็มีข้อสรุปว่า สมองของเด็กทารกไปจนถึงเด็กเล็กนั้น จะมีการพัฒนาอย่างเต็มที่ ส่วนพัฒนาการด้านการเรียนรู้ภาษาในช่วงวัยเด็กเล็กนั้นก็อยู่ในช่วงที่กำลังเหมาะสม ด้วยวิธีการซึมซับจากการฟังและเริ่มเรียนรู้ภาษาไปทีละนิด เช่นกัน อีกทั้งยังสามารถเรียนรู้ได้ทุกภาษาทั่วโลก

ยกตัวอย่างงานวิจัยชิ้นหนึ่งของ **Dr. Patricia K. Kuhl** ศาสตราจารย์ภาควิชาวิทยาศาสตร์การพูดและการฟังและผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาทางจิต สมอง และการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา ได้อธิบายทฤษฎี

Native Language Magnet Theory (NLM)

ของเธอไว้ว่า

ช่วงเวลาที่ดีที่สุดในการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศของมนุษย์คือ

ช่วงแรกเกิด - 7 ปี

เนื่องจากเป็นช่วงที่

สมองของเด็กนั้น

มีความสามารถพิเศษบางอย่าง

ที่ช่วยให้การเรียนรู้

เกิดขึ้นได้เร็วกว่า

การเรียนรู้ภาษาที่สองเมื่อโตขึ้น

ทารกแรกเกิดทุกคนนั้นเกิดมาพร้อมกับความสามารถในการจำแนกความแตกต่างของเสียงเหล่านั้นได้ทั้งหมดและความสามารถในการเรียนรู้ภาษาใดๆ ก็ได้ การวิจัยของ ดร.คูห์ล ระบุว่าใน 6 เดือนแรก เป็นช่วงที่สมองมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว และหนึ่งในการพัฒนาเหล่านั้นก็คือ

“ การสร้าง

โครงสร้าง

ทางภาษา

ที่เหมาะสม

สำหรับเด็ก ”

ซึ่งเด็กทารกจะมีการบันทึกรูปแบบของเสียงที่เขาได้ยินไว้ในสมอง สามารถเรียนรู้เสียงและลักษณะของน้ำเสียงที่แตกต่างกันแล้วจะเริ่มแปลงเสียงเลียนแบบภาษาที่ได้ยินออกมา